

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΛΙΓΟΨΙΝΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Κλεισθένους 15, 1ος όροφος, 105 52 ΑΘΗΝΑ ΧΡΟΝΟΣ 3ος ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1990 ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 13

ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΛΕΥΤΕΡΗ ΜΑΝΤΖΙΚΑ
ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΟΥΝ ΕΔΩ

Στην εφημερίδα μας, «ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ» έχουμε δημοσιεύσει κατά καιρούς τις ευεργεσίες του συγχωριανού μας Βιομηχάνου - Δ/ντή της MISKO και Προέδρου της Αδελφότητός μας, ως και Δ/ντή της εφημερίδας μας κ. ΛΕΥΤΕΡΗ ΜΑΝΤΖΙΚΑ.

Υπήρξε πραγματικά, όπως και άλλοι γράψαν στον Ηπειρωτικό Τύπο, αλλαγή όψης στο χωριό μας, τη Λιγοψά, με τη μεγάλη προσφορά του Λευτέρη Μαντζίκι. Προσφορά έργων, όπως δρόμων, εκκλησιών, Κοινοτ. Γραφείων, Πνευματικού Κέντρου κ.λπ. Στο κλείσιμο του κειμένου των ευεργετημάτων του Λ.Μ., μαζί με ευχές για υγεία και οικογενειακή ευτυχία, καταλήξαμε ως εξής: Οι ευεργεσίες του Λευτέρη Μαντζίκι δεν σταματούν εδώ. Δεν είχαμε όμως κι άδικο στις προβλέψεις μας.

ΟΙ ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ

Στην πρόσφατη πασχαλιάτικη γιορτή (συνεστίαση Λιγοψινών) τη δεύτερη μέρα του Πάσχα στο χωριό, που σε άλλη σελίδα μας περιγράφει ο συνεργάτης μας και συγχωριανός μας Βαγγέλης Κλείτσας, ο Λευτέρης Μαντζίκας, στον ευχτήριο λόγο του για το «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» και τα «Χρόνια πολλά» στους παρευρισκόμενους Λιγοψινούς και φίλους, είπε τις παρακάτω αναγγελίες, που αποτελούν συνέχιση των ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΩΝ στο χωριό του.

1) Κατάθεση στην Τράπεζα σεβαστό χρηματικό ποσό (μερικών εκατομμυρίων δραχμών), που από τους τόκους, ως είπε ο ίδιος, θα πληρώνονται στο μέλλον οι ιεροψάλτες του χωριού. Επίσης, άλλος ξεχωριστός λ/σμός στην Τράπεζα θα έχει σκοπό την αποζημίωση εκείνων που θα αναλαμβάνουν κατ' έτος την μεταφορά των απορριμμάτων του χωριού.

2) Θα κάνει, ως είπε, γενική επέκταση (ανακαίνιση) του υπάρχοντος πνευματικού κέντρου της Αγίας Παρασκευής για να χρησιμεύει για εκδηλώσεις. Θα έχει μεγαλύτερη χωρητικότητα μαζί και προστασία και στο εξής δεν θα ματαιώνονται οι εκδηλώσεις στην παραμικρή βροχή.

Για τις παραπάνω αναγγελίες του Λευτέρη Μαντζίκι, όλοι οι Λιγοψινοί, με ενθουσιασμό και παρατεταμένα χειροκροτήματα, και με ευχαρίστηση δέχονταν τον μεγάλο ΕΥΕΡΓΕΤΗ του χωριού τους, της ΛΙΓΟΨΑΣ Ιωαννίνων.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Τον αείμνηστο δασκάλου

Δημ. Θεοχάρη

συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΧΤΙΣΤΗΚΕ

Ο αείμνηστος δάσκαλος Δημ. Θεοχάρης

Η στέγαση των κατοίκων ήταν ελεεινή από κάθε άποψη μέχρι και του 1800, όπως διέσωσε η παράδοση.

Πολλές φορές άνθρωποι και ζώα διέμεναν στον ίδιο χώρο, με τη διαφορά πως ο χώρος που διέμεναν οι άνθρωποι βρίσκονταν κανένα μέτρο ψηλότερα, περνούσαν όμως από την ίδια είσοδο που έμπαιναν και τα ζώα, κι ανέβαιναν με μια σκάλα φτιαγμένη με τα χέρια

ΤΟ ΠΗΓΑΔΙ ΤΗΣ ΖΙΤΣΑΣ
ΧΡΗΣΕΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΩΣ

Ένα παλαιό έργο τέχνης της υπαίθρου το μεγάλο από τα τέσσερα πηγάδια της Ζίτσας, που βρίσκεται στο δρόμο προς την Λιγοψά και σε απόσταση 1.500 μ. από τη Ζίτσα, περιμένει τους φορείς της Ζίτσας ή κάποιον νέο ΓΟΥΔΙΝΟ δωρητή για την ανακαίνισή του.

Το πηγάδι αυτό (μαζί με άλλα τρία μικρότερα) ξεπέρασε έναν αιώνα που τροφοδοτούσε τους κατοίκους της Ζίτσας, ακόμα και της γύρω περιοχής.

Εδώ και 20 χρόνια που έγινε το δίκτυο υδρεύσεως από την ΤΟΥΜΠΑ των Ιωαννίνων, η χρησιμότητά του διεκόπη, όχι όμως τελείως.

Το πηγάδι αυτό ήταν και είναι για τη Ζίτσα ένα αρκετά μεγάλο έργο τέχνης. Κτισμένο με ασπρόπετρες κυκλικό από τα ριζά του, μέχρι την κορυφή. Οι πέτρες, διαστάσεων 30 x 50 ή και μεγαλύτερες στόλιζαν τον περίγυρο και σε ύψος πάνω από ένα μέτρο. Τα δε καπάκια του λεγόμενου σοφρά ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε να γίνει. Εντυπωσιακές ήταν οι αυλακίες από τις τριχίς σε όλο τον κύκλο του πηγαδιού από το χρόνο και τη χρήση. Τριγύρω δε, σε σχήμα αλωνίου καλλιτεχνικά καλντερίμια για αποφυγή της λάσπης μαζί με σιδερένιους χαλκάδες για το δέσιμο των υποζυγίων.

Σταματήσαμε στο πηγάδι για να πιούμε νερό, κάποιο μεσημέρι, στις 6 Μαΐου 1990. Τύχαμε στην περίπτωση να βγάλουν νερό με το σίκλο οι Ζιτισιώτες ποιμένες Νίκος Έξαρχος και Λάμπρος Κοντογιάννης.

Παραξενευτήκαμε από τα χαλάσματα του πηγαδιού με την αφαίρεση της κορυφής και ταυτόχρονα, μείωση του στηθαίου που εγκυμονεί κινδύνους για κάποια ατυχήματα.

Εμείς, μας λέει ο Νίκος Έξαρχος, που ασχολείται με την κτηνοτροφία και τη γεωργία, δεν αλλάζουμε αυτό το νερό με τίποτε. Ο ίδιος, προ ημερών, καθάρισε τις φυτρωμένες αγριοσκιές του πηγαδιού. Όμως όπως βλέπετε, μας λέει, το πηγάδι, οι ασυνείδητοι, οι βάνδαλοι το κατέστρεψαν. Πήραν τις πέτρες του σοφρά ή τις πέταξαν μέσα; Στο δεύτερο θα χρειαστεί να αδειάσει το πηγάδι με αντλίες. Ο δε Λάμπρος Κοντογιάννης προ-

σθέτει: «Πρέπει να τις έχουν πάρει τις πέτρες, γιατί τη μια βραδυά πήραν τις μισές και ύστερα από δύο μέρες ή τρεις, λείψαν και οι υπόλοιπες».

Για την ιστορία, αντιγράφουμε τη σκαλιστή εντοιχισμένη πέτρα της ανακαίνισης (το πηγάδι προϋπήρχε) του μεγάλου πηγαδιού της Ζίτσας, από τον γνωστό ευεργέτη του χωριού που ταξίδεψε για πολλά χρόνια στη Ρουμανία.

ΧΑΝΔΟΝ Ω ΞΕΝΕ ΥΔΩΡ ΠΙΝΕ
ΕΥΧΑΣ Δ' ΥΠΕΡ ΚΤΙΤΟΡΩΝ
ΠΕΜΠΕ

ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ ΤΩ 1885

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΑΝ. Κ. ΓΟΥΔΙΝΟΥ

Αξίζει λοιπόν, τον κόπο κάποια δαπάνη για την εκ νέου ανακαίνιση ενός μνημείου, ενός έργου τέχνης της ωραίας Ζίτσας.

Π.Μ.

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΟ ΓΛΕΝΤΙ
ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ
ΧΩΡΙΟ ΜΑΣΓράφει ο συνεργάτης μας
ΕΥΑΓΓ. ΚΛΕΙΤΣΑΣ

Οπωσδήποτε το σχολείο δεν μπόρεσε να προσφέρει την άνεση, την οποία παρέχει το περίπτερο της αγίας Παρασκευής, πλην όμως, κάπως στριμωγμένα αλλά στο τέλος όλα καλά, διότι, όπως πάντα, για τους Λιγοψινούς έχει πλατιά απήχηση η λαϊκή παροιμία «Χίλοι καλοί χωράνε».

Η στενότητα του χώρου, λοιπόν, δεν εμπόδισε σε τίποτε το φαγοπότι και το τρικούβεργο γλέντι που επακολούθησε. Το Δημοτικό συγκρότημα του άφθαστου κλαρινίστα Λευτέρη Σαρρέα, γλέντισε τόσο την νεολαία του χωριού, που άνοιξε τον χορό, όσο και τα περήφανα γηρατεία που συνέχισαν αμείωτο το κέφι μέχρι αργά το βράδυ, με λογιές-λογιές χορούς και παραιοδοσιακά τραγούδια.

Τρίτη ημέρα της Πασχαλιάς στην Αγία Παρασκευή.
Παπα-Μιχάλης, Ελ. Μαντζίκας, Ν. Τζιάφας, Βασ. Θεοχάρης, Σωτήριος Δήμος, Ευάγγ. Μακρής, Γεώργιος Τσέφος, Σωτ. Κοντογιάννης, Σωκρ. Δήμος, Νίκ. Κατσέτας, Γ. Σιόγκας, Δημ. Πατραμάνης.

■ Το Κάτω Πωγώνι

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΑ ΑΛΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ

Μικρό οδοιπορτικό

Χρονικό

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» Μαρτίου 1990, του Κ. Χ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Το είχα τάξει στον εαυτό μου, ένα οδοιπορικό στο Κάτω Πωγώνι. Και δεν ήθελα νάναι καλοκαιρι και πανηγύρια, πούχει κόσμος και κίνηση.

Διάλεξα το Μάρτη που είναι ο πιο «πεσμένος» μήνας. Στις 14 Μάρτη το αποφάσισα. Παρακάλεσα και τον φίλο μου Πωγωνήσιο δημοσιογράφο και εκδότη του «Πρωινού Λόγου», Βασίλη Κουτσολιόντο, να γνωρίσει κι αυτός μαζί μου την χειμωνιάτικη εικόνα του Κάτω Πωγωνίου. Και να πληροφορηθεί από πρώτο χέρι τα προβλήματα

της περιοχής. Κάναμε, καθώς θα λέγαμε, μια κοινή «δημοσιογραφική αποστολή» στο Κάτω Πωγώνι.

Ακολουθήσαμε το δρομολόγιο από Γιάννενα - Μικρό Σουλόπουλο - Δεσποτικό - Αετόπετρα.

Ο δρόμος σε άθλια κατάσταση. Μια μικροσυντήρηση των τελευταίων ημερών διασκέδαζε την εντύπωση. Αλλά ο χωματόδρομος, οι λακκούβες και οι πέτρες είναι δοκιμασία για αυτοκίνητο και επιβάτες. Πάνω από την Αετόπετρα κάναμε μια στάση για να απολαύ-

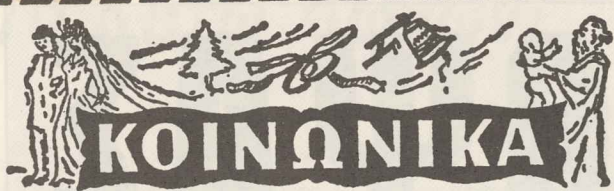
σουμε μια πανοραμική άποψη της περιοχής και ν' αναγνωρίσουμε τα χωριά μας. Η μέρα λαμπρή και ξεστή και η ατμόσφαιρα καθαρή χωρίς εκεί που φτάνει το μάτι. Από την Κάτω Λάβδα και την Αγία Μαρίνα μέχρι το Μπόζοβο.

Πρώτος σταθμός η Βραστοβά. Δεν ακούμε ψυχή. Και δεν βλέπουμε παρά ένα δύο τζάκια να καπνίζουν. Σταματάμε στην εκκλησία να πάρουμε καμιά φωτογραφία

συνέχεια στη σελίδα 4

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ

Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών (οδός Μιχ. Αγγέλου 42): Λειτουργεί Δευτέρα 5-8 μ.μ. και Τετάρτη 10-1 μ.μ.

ΘΑΝΑΤΟΙ

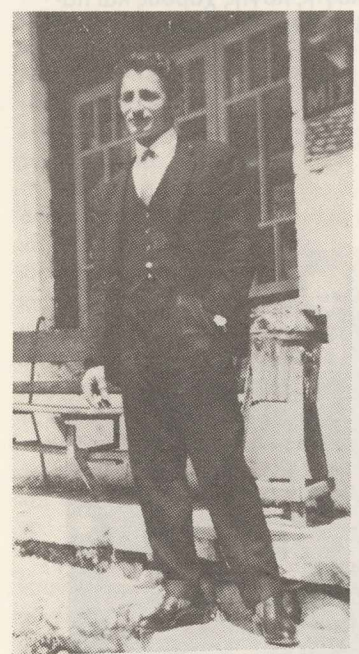
Στο Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων πάνω στο κρεβάτι του πόνου, άφησε την τελευταία του πνοή την 1η Φεβρουαρίου 1990, με συντροφιά τις περιποιήσεις της λατρευτής του συζύγου Αθανασίας, ο χωριανός μας Σωκράτης Ηγουμένου σε ηλικία 64 ετών. Ο θάνατός του λύπησε βαθύτατα όλους τους συγγενείς και τους πολλούς του φίλους. Στη σύζυγό του και στους λοιπούς συγγενείς εκφράζουμε τα συλλυπητήριά μας.

Χτυπημένος από την επάρατο αρρώστια που μόνο η δική του αντοχή απομάκρυνε το χρόνο του μοιραίου, υπέκυψε στις 27 Απριλίου 1990 στην Πάτρα ο Κώστας Σιώζος, ετών 56 από τα Μάρμαρα Ιωαννίνων.

Ο εκλιπών είχε σύζυγο την Μαρία, κόρη της Πολυξένης Γιάννη ή Κότα.

Πέθανε στη Λιγοψά στις 22.4.90 και κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο του Αγ. Δημητρίου σε ηλικία 54 ετών, ο συγχωριανός μας Λεωτέρης Γρηγορίου.

Τα Ν.Τ.Α. συλλυπούνται τους οικείους των παραπάνω θανόντων συγχωριανών μας.

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Λογοτεχνικό κείμενο που πήραμε και δημοσιεύουμε από την συνεργάτιδα δασκάλα της Λιγοψάς Δέσπω Καρβέλη.

—Τι κάνεις αυτού κορίτσι μου; ρώτησε τη μικρή εγγονή της, που χαρχάλευε στον κορό. Τρόμαξε εκείνη, έπαιξε τα βλέφαρα, μα τα χέρια της κρύφτηκαν από πίσω, κλείνοντας τις χούφτες. Κοίταξε τη γιαγιά με ψευτόγελο, κι έγρειρε δεξιά το κεφάλι. Εργόλαβε εκείνη, μα δεν τόδεψε. Σίμωσε στην καρέκλα της με το μαξιλάρι, και κάθισε αδιάφορη μ' ένα: οχ!!! οχ!!!... Η μικρή αλεπουδίτσα με τα χέρια πίσω, πέρασε λοξά λοξά και μπήκε στη τζαμαρία. Έχωσε με βιασύνη το χέρι της κάτω από το στρώμα που ντιβανιού και τράβηξε μια παλιά μαυρή τσάντα. Γελώντας και δαγκώνοντας το κάτω χέλι της, την άνοιξε κι έριξε μέσα αυτά που κρατούσε στις χούφτες της. Την έκλεισε καλά καλά, γέλασε, ανάσαινε, και την τρύπωσε πάλι κάτω από το στρώμα.

ΓΑΜΟΙ

Στις 21 Φεβρουαρίου ημέρα Σάββατο, έγιναν στην εκκλησία Άγιος Δημήτριος Ψυχικού, οι γάμοι του Χρήστου Δημακόπουλου και της Αρετής Ν. Σιώκα.

Το Σάββατο 21 Απριλίου με την συμμετοχή πολλών προσκαλεσμένων, έγινε στην Λιγοψά παραδοσιακός γάμος. Ο Φώτης ο Μπαϊμάκας πάντρεψε την κόρη του Αθηνά μετά του εκλεκτού της καρδιάς της, Κώστα Παππά.

Η στέψη έγινε στο χωριό του γαμπρού, Πλατανιά Ιωαννίνων.

Τα Ν.Τ.Α. εύχονται στους παραπάνω νεόνυμφους να ζήσουν και με καλούς απογόνους.

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

Ο Αντίδρος της Αδελφότητας Κ. Νικ. Σιώκας, προσέφερε το ποσό των 5.000 δραχμές, για την εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ», εις μνήμην των αποθανόντων συγχωριανών μας Σωκράτη Ηγουμένου και Ελευθ. Γρηγορίου.

Δωρεά εις μνήμη Σωκράτη Ηγουμένου

Η σύζυγός του Αθανασία, πρόσφερε, κατόπιν επιθυμίας του εκλιπόντος, το ποσό των 40.000 δρχ. στον Πολιτιστικό Σύλλογο Λιγοψάς για την καλύτερη οργάνωση και ενίσχυση της Τράπεζας αίματος του χωριού μας.

Εκείνοι που έφυγαν Γρηγορίου Ελευθέριος

Με μεγάλη μας λύπη πληροφορηθήκαμε ένα θλιβερό γεγονός. Ένας λεβέντης καθ' όλα στο σώμα και στην ψυχή, ο Λεωτέρης Γρηγορίου, ο καταστατημάρχης του Κοινοτικού Καταστήματος του χωριού μας, έφυγε αναπάντεχα και πρόωρα απ' τη ζωή στα 54 χρόνια του, αυτό είναι και το

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΛΙΓΟΨΙΝΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

«Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ»

Κλεισθένους 15 - ΑΘΗΝΑ

Κύριον Παναγιώτη Μάνο Λυκούργου 134 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Αγαπητέ Παναγιώτη,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας, στη συνεδρίασή του της 7/2/1990 ασχολήθηκε εκτενώς με τη από 2/2/1990 επιστολή σου, με την οποία ζητάς την απαλλαγή σου από τα καθήκοντα του συντάκτη και της όλης επιμέλειας της έκδοσης της εφημερίδας μας, καθήκοντα τα οποία σου ανέθεσε ομόφωνα η από 20/11/1988 Γενική Συνέλευση των μελών της Αδελφότητας.

Καταρχήν, και ανεξάρτητα με το τι εσύ τελικά αποφασίζεις, αφού διαβάσεις τις παρακάτω σκέψεις μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αισθάνεται την υποχρέωση να σε ευχαριστήσει για την μέχρι τώρα προσφορά σου.

Να σε ευχαριστήσει και να σε συχαρεί γι' αυτό το τεράστιο για μας έργο που δημιουργήσες, γιατί πράγματι, πρόκειται για τεράστιο και ανεπανόλητο έργο.

Χωρίς καμία αμφιβολία, κι αυτό είναι αλήθεια, η εφημερίδα της Λιγοψάς είναι πράγματι η καλύτερη στον πατριωτικό χώρο κι αυτό φαίνεται από τα μηνύματα που έρχονται τόσο στον Κ. Πρόεδρο, όσο και στο Διοικ. Συμβούλιο.

Αν δεν υπήρχε ο Π. Μάνος, σίγουρα δεν θα υπήρχε και εφημερίδα. Αυτό είναι σ' όλους γνωστό και κυρίως στα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου της Αδελφότητας.

Γι' αυτό όλοι οι Λιγοψινοί αισθάνονται υποχρέωση απέναντί σου και φυσικά, σ' ευχαριστούν γι' άλλη μία φορά.

Το Διοικ. Συμβούλιο συζητήσε το όλο θέμα και κυρίως τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να συνεχιστεί με την ίδια επιτυχία η έκδοση της εφημερίδας.

Όμως, άποψη όλων είναι ότι η εφημερίδα χωρίς τον Π. Μάνο, δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί. Όπως δεν νοείται υπάρχουντος του Α. Μαντζίκου, Αδελφότητάς σου.

Γι' αυτό, ομόφωνα το Διοικ. Συμβούλιο αποφάσισε να σε παρακαλέσει, να συνεχίσεις όπως και πρώτα, να προσφέρεις τις υπηρεσίες σου για την έκδοση της εφημερίδας.

Από μας θα έχεις τη συμπαράσταση και κάθε βοήθεια που θα χρειαστείς, γιατί η αλήθεια είναι - κι αυτό το αναγνωρίζουμε - ότι κάπου μέχρι τώρα τ' αφήσαμε όλα σε σένα και επαναπαυθήκαμε στις δικές σου προσπάθειες. Γι' αυτό άλλωστε, παρουσιάζεται σήμερα κι αυτή η αδυναμία της συνέχισης της έκδοσης της εφημερίδας.

Γι' άλλη μία φορά σ' ευχαριστούμε και ελπίζουμε ότι θα αναθεωρήσεις την απόφασή σου.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος, ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΜΑΝΤΖΙΚΑΣ
Ο Γεν. Γραμματέας, Γ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ

Ε.Κ.

αλεπουδίτσα, από καιρό το είχε σημαδέψει. Εκεί φιλούσε τη γιαγιά. Εκεί κόλλησε και τώρα το στοματάκι της, σα βεντούζα.

—Αι, ι, α.ι.ι., έκανε η γιαγιά και κοινούταν και διπλοχαίρονταν. Ένα φίλι της εγγονής καπριτσιόζικο κι από δύο χείλια κερασένια, στο γεροντικό της μάγουλο, πόση χαρά και ζή της δίνε. Σ' ανασταίνει. της άρπαξε πάλι τα χέρια κι έβαλε ζόρια να της τα σφίξει. Μα πού να χουφτιάσει εκείνα τα χοντροκόκκαλα χέρια...

—Κοίταξε. Είμαι δυνατή και σήκωσε ψηλά σφιγμένες τις γροθιές. Είμαι πολύ δυνατή κι έσφιξε και το στόμα και το πηγουνάκι πετάχτηκε πέρα... Έκανε ένα βήμα και σταμάτησε παράμερα. Κάτι θυμήθηκε. Κοίταξε τη γιαγιά λοξά και πατ πατ, χοροπηδώντας έφυγε. Μπήκε πάλι στη τζαμαρία. Πήρε την κούκλα της στην αγκαλιά και την ψευτοφίλησε στα μάγουλα. Με κάποια νευρικήτητα την αναποδογύρισε. Άνοιξε το φόρεμά της και τσακ, πάτησε το κομπι ποϋτάν ένα τόσο δα μέρος, κρατιόνταν ακόμα παχουλό κι όμορφο. Κι η

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

συνέχεια από τη σελίδα 1

τους από ακατέργαστους κορμούς νεαρών κέδρων για να μη σαπίζουν και τα σκαλιά πάλι κέδρινα που δεν ήταν παραπάνω από 4-5 γιατί το ύψος του ανωγού, όπως λέγανε το μέρος που έμεναν οι άνθρωποι, δεν ήταν παραπάνω από μέτρο. Καλύτερα σπίνια τα χρόνια εκείνα ήταν όσα είχαν ξεχωριστό σταύλο για τα ζώα.

Όλα τα σπίνια τα χρόνια εκείνα, ήταν ισόγεια, λιθόχτιστα και χωρίς ασβέστη και παράθυρα δεν είχαν και φωτίζονταν από έναν φεγγίτη που βρισκόταν στην κορυφή της στέγης κι από σχισμές «χαραμάδες», που βρίσκονταν στις πλευρές των τοίχων. Εκτός από το φωτισμό, ο φεγγίτης και οι χαραμάδες χρησίμευαν για να βγαίνει κι ο καπνός από τη φωτιά που άναβαν στην αθράκα (γωνιά) που βρισκόταν στη μέση, για να ζεσταίνεται όλο το σπίτι. Ήταν δε ψηλότερη από το δάπεδο περί του 20 πόντους κι είχε διαστάσεις 1 x 1 μ. με σχήμα ημικυκλικό.

Τα σπίνια εσωτερικά, τόσο στους τοίχους όσο και στο δάπεδο, τα άλειφαν με «πλο» - πηλό ανακατεμένο με κόππο βοδιών (βούλτα) για να μη σκάζει και νάχει μεγαλύτερη αντοχή.

Σ' όλες τις πλευρές του σπιτιού ήταν κτισμένα πεζούλια, που είχαν ύψος 1,20 μ. και πλάτος 50 πόντους, που κι αυτά τ' άλειφαν με τον ίδιο τρόπο που άλειφαν τους τοίχους και το δάπεδο.

Επάνω στα πεζούλια έβαζαν τα διάφορα μαγειρικά σκεύη και τη γάστρα. Ψηλότερα απ' τα πεζούλια είχαν μια σκαλοφρύδα (παπαθύρα), που έβαζαν το παγούρι με το ρακί και το χαλκό με το νερό, κι αργότερα, όταν άρχισε να διαδίδεται ο καφές, ένα μικρό κανίστρι με το καφκοκούτι που ήταν ένα τενεκεδένιο κουτί χωρισμένο σε δύο μέρη. Στο ένα έβαζαν τη ζάχαρη και στο άλλο τον καφέ που ήταν από κριθάρι ή το πολύ ανακατεμένο με λίγο καφέ, γιατί ήταν ακριβός και τα χρήματα λιγοστά. Καλά καλά δεν έφταναν ούτε για το ψωμί, που τις περισσότερες φορές έλειπε κι αυτό.

Οι στέγες των σπιτιών ήταν σκεπασμένες με μαυρόπλακες που τις έβγαζαν στον Αϊμηνά των Βαταδάων. Για ξυλεία χρησιμοποιούσαν κορμούς από αγριοκερασιές που βρίσκονταν σε μεγάλη αφθονία στο λόφο Κερασιάς, κι αργότερα, σε τέτοιο σημείο που αποτελούσαν σωστό δάσος. Γι' αυ-

λα άρχισε να τραγουδάει: «και να δεις σα μεγαλώσω..., από τώρα θα στο πω, τι χαρές που θα σου δώσω, μπαμπακούλη μ'... σ' αγαπώ ω ω ω». Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ..., σ' αγαπώωω.

Μίλαγε με δυνατή φωνή, με τα χέρια υψωμένα σ' έκταση, η μικρή τραγωδός, της φτωχής τζαμαρίας. Μπαμπακούλη μ' σ' αγαπώ..., με σβησμένη τώρα φωνή. Με τα μάτια ορθάνοιχτα και τεντωμένα όλα τα χαρακτηριστικά του προσώπου, κοίταζε επίμονα στο μάκρος του δρόμου, σα να βλέπε νάρχεται ο μπαμπάς της.

Ζωντανή φιγούρα, που την συνεπήρε και την παρέσυρε στο μάκρος του θολού ουρανού. Φούσκωσε η καρδιά στο τρυφερό στήθος κι η ανάσα της κόπηκε. Κλονίστηκε η γιαγιά, τρεμούλιασε το σαγόνι της, πάγω κάπως. Βάρυνε και το κορμί. Έκανε να σηκωθεί, να πάει κοντά της. Μα δεν τα κατάφερε. Έγειρε στο ντιβάνι η εγγονή. Άρπαξε την κούκλα με νευρικήτητα, την αγκάλιασε σφιχτά. Ήγιναν ένα σύμπλεγμα πάθους.

—Μην κλαίς..., χρυσή μου, παιδάκι μου μικρό. Θαρρεί ο μπαμπακούλης. Νάτος, έρχεται πέρα στο δρόμο. Ανασηκώθηκε, κοί-

τό κι ο λόφος πήρε τ' όνομα Κερασιά. Πολλά σπίνια σώνονταν ακόμα και μέχρι το 1930 που είχαν γρέντες και σταλίκια από αγριοκερασιές, και χρησίμευαν για μαγειρεία, που είχαν μάλιστα και φούρνο, ενώ η οικογένεια έμενε σε καινούργιο τώρα σπίνι, που είχε χωριστεί δίπλα στο παλιό, με τζάκι, ντιβάνια και παράθυρα με τζάμια.

Σήμερα, αυτά που γράφονται, φαίνονται σαν παραμύθια, καθώς όλα τα σπίνια με τις σημερινές ανέσεις και την επίπλωσή τους και είναι στην πραγματικότητα σωστές βίλες.

Η ζωή των κατοίκων στα χρόνια εκείνα ήταν γεμάτη στερήσεις. Τα μοναδικά εισοδήματα προέρχονταν από τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αμπελοουργία. Τα εισοδήματα όμως ήταν τόσο φτωχικά, που δεν έφταναν ούτε για το ψωμί της χρονιάς, γι' αυτό πολλές οικογένειες πεινούσαν, τουλάχιστον για τρεις μήνες, ώσπου ν' αρχίσει ο θέρους.

Τα στρώματα που κοιμόνταν ήταν ψάθες, τις οποίες έστρωναν στο δάπεδο που ήταν χωρισμένο. Απάνω στις ψάθες αυτές κοιμόνταν - τα πρώτα χρόνια που κτίσθηκε το χωριό - τις κάπες, αργότερα σκεπάζονταν με βελόντζες και καρπότες, που τις λέγανε «κλούρια». Για μαξιλάρια είχαν μάλλινες μαξιλάρες μήκους 1 μέτρο, που τις γέμιζαν με βριζάλα. Στα στρώματα κοιμόνταν ο ένας κοντά στον άλλο τέσσερα και πέντε άτομα και σκεπάζονταν με το ίδιο σκεπάσμα, που τόλεγαν κλούφι. Αν τα άτομα ήταν περισσότερα, τότε στρώνανε κι άλλη ψάθα στην άλλη πλευρά του σπιτιού και σκεπάζονταν με τον ίδιο τρόπο. Το πρωί που ξυπνούσαν μάζευαν τις ψάθες ρολό και τις τοποθετούσαν σε μια γωνιά του σπιτιού, τα δε στρώματα και τα σκεπάσματα τα δίπλωναν και τάβαζαν επάνω στην κασέλα.

Τα κρεβάτια εμφανίστηκαν μετά την απελευθέρωση σε λιγοστά σπίνια εχούμενα, και μόνο μετά την κατοχή ξαπλώθηκαν σ' όλο το χωριό, χωρίς διάκριση. Εχούμενοι και φτωχοί είχαν σιδεροκρέβατα και σήμερα ξύλινα με στρωματέξ ή αγραλλές.

Κάθε σπίτι είχε το φούρνο του, γιατί οι οικογένειες ήταν πολυμελείς. Επίσης, τη γάστρα και τις πίτες και τα φαγητά του ταψιού. Καμιά φορά που τέλειωνε η ζυμωσιά, για «να προφτάσουν τη φαμίλια τους», όπως έλεγαν, έκαναν σταχτοκουλούρες από αραποσίτικο αλεύρι ή κασόπητες.

Το ψωμί που έτρωγαν συνήθως, ήταν αραποσίτικο αλεύρι ανακατεμένο με βρίζινο ή κριθαρένιο για να στέκεται μαλακό. Το σιταρένιο αλεύρι το κρατούσαν για τις καλές μέρες - Πάσχα, Χριστούγεννα, Αποκριές, ονομαστικές γιορτές του σπιτιού ή για προσφορές και μοιράσματα, που πήγαιναν στις λεχώνες και στους γάμους συγγενών.

Τα γεννήματα τ' αλώνιζαν με τους δόρτες που ήταν δύο ξύλα ενάμισο μέτρο το καθένα, με διάμετρο 3-4 πόντους. Τα ξύλα έπρεπε να είναι ολόσια και να έχουν κυκλική εγκοπή, για να μην ξεφεύγει το δέμα, το χοντρό μάλλινο σχοινί

ταξε πέρα-δωθε. Νάτος, έρχεται, τον βλέπεις κουκλίτσα μου; Εγώ τα παλιά τα χρόνια, κοιμόμουν με το μπαμπά. Έβγαζα το χέρι από το κρεβάτι μου και τον έπαινα σφιχτά, για να μη φύγει. Άμα όμως έρθει, θα κοιμάμαι με σένα, γιατί είσαι μικρή. Θέλεις μωρό μου; Έλα τώρα να σου δείξω τι έχω, αλλά μη με μαρτυρήσεις σε κανέναν! Ούτε στη γιαγιά. Ξέρεις; Θα τους κάνουμε εκπλήξη! Έχωσε το χέρι κάτω από το στρώμα, έβγαλε την τσάντα, την άνοιξε. Πλημ-

(συνέχεια από τη σελ. 3)

που έδενε τα δύο ξύλα σε τρόπο που να απέχει το ένα από το άλλο 20-25 πόντους. Και το μεν ένα το κρατούσαν στα χέρια τους, με τ' άλλο χτυπούσαν τα δέματα που προηγούμενα, είχαν τοποθετηθεί κατάλληλα στ' αλώνι. Όσοι είχαν πολλά γεννήματα έβαζαν τσάμηδες (Αρβανίτες από τη Θεσπρωτία), που είχαν ζευγάρι άλογα και τ' αλώνιζαν με τ' άλογά τους, κι έπαιρναν 8-10% από το προϊόν που αλώνιζαν, σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, ρόβι, κεχρί, κ.λπ.

Λίγοι απ' τους κατοίκους κατόρθωναν να κάμουν το ψωμί της χρονιάς τους. Ιδιαίτερα οι κτηνοτρόφοι που βόσκιζαν τα χωράφια τους, κι εκείνοι που είχαν πολλά χωράφια κι άφηναν μερικά άσπαρτα για αγροπάτηση. Εκείνοι που είχαν λιγοστά σπέρναν σε πονοβιές (πονοβιές λέγονταν τα χωράφια, που την προηγούμενη χρονιά ήταν σπαρμένα με όψιμα, όπως τ' αραποσίτι και το λιανοκαλάμποκο και τα σπέρναν με πρώιμα, όπως σιτάρι, βρίζα κ.λπ. Αυτές οι οικογένειες κάθε χρονιά πεινούσαν για δύο τρεις μήνες, ώσπου ν' αρχίσει ο θέρους. Γι' αυτό άκουγες σε πολλά σπίνια να λένε «χαλασιά μας» (αλλιμονό μας) μια ζυμωσιά έχουμε ακόμα.

Συχνά, πολλές οικογένειες λιμοκτονούσαν κυριολεκτικά κι άκουγες στις γειτονιές «ούι χαλασιάτ για τάδε κλεισκι η φαμίλιατ για ψωμί».

Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο Μουχτάρης (πρόεδρος) του χωριού, με δύο αζάδες (κοινοτικές συμβούλους) γύριζαν τα σπίνια του χωριού, έχοντας και τον πρωτόγερο (κλητήρα) μ' ένα τσουβάλι και μάζευαν ό,τι γέννημα είχε ο καθένας, βρίζα, κριθάρι, κ.λπ. Άλλος μια απλάδα, άλλος ένα νταβί κι άλλος μια ποκνάδα, ανάλογα με τη δύναμη που είχε. Τα γεννήματα τ' αποθήκευαν στ' αμάρια (ξύλινες αποθήκες) που χωρούσαν 20-25 ταγάρια το καθένα (το ταγάρι είχε 20 ακάδες).

(συνεχίζεται)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

«ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ»

Διημερίδα εφημερίδα των Απανταχού Λιγοψινών Ιωαννίνων

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ και ΕΚΔΟΣΗ της Αδελφότητας Λιγοψινών «Η Θεοτόκος» Ιωαννίνων ΙΔΡΥΤΗΣ:

Σπυριδών Γούναρης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ σύμφωνα με το νόμο:

Λεωτέρης Χ. Μαντζίκας Πρόεδρος Δ.Σ.

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Παναγιώτης Γ. Μάνος

Μέλη Συντ/κής Επιτροπής:

Χαρίλαος Χ. Μαντζίκας Νικόλαος Χ. Σιώκας Αλέξανδρος Μ. Λάλος Ιωάννης Μ. Ζαφείρης Σωκράτης Ν. Τζάφρας Χριστόφορος Ι. Σιώκας Θεόδωρος Θ. Δήμος Ι.Β. Παπαναστασίου Ιωάννης Δ. Τσάφρας

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Αδελφότητα Λιγοψινών Ιωαννίνων Κλεισθένους 15, 105 52, Αθήνα Τηλ. 3240 120, 3240 351

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Εσωτερικού δρχ. 500 Εξωτερικού δολ. 10

Δωρεάν αποστολή σε: Σωματεία - Υπηρεσίες - Εφημερίδες - Περιοδικά - ΝΠΔ & Δ

Κείμενα προς δημοσίευση, ευαγγέλιον γραμμένα στη μια όψη της κόλλας κατά δυνατό συνοπτικά και πλήρη στοιχεία του αποστολέα μετά τηλεφώνου. Χειρόγραφα δημοσιεύονται ή μη δεν επιτρέπονται. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση άρθρων, εκτός αν κ.λπ. χωρίς την έγκριση της εφημερίδας μας.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Παύλος Μπαττανιάν Τηλ. 52 40 761

ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ: ΑΡΤΙΝ Αθήνα - Πάτρα Γερανίου 6 Τηλ. 52 40 761

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αναδρομές από το Παρελθόν

Κατά το έτος 1926, όταν ήμουν μαθητής της δής τάξεως του Δημοτικού, είχε γίνει ένας δικαστικός αγώνας μεταξύ της κοινότητας Λιγοψάς κατά των τσελιγκάδων, ειδικά από τους ευρισκόμενους στα Γιάννενα καταστηματαρχές, εναντίον των τσελιγκάδων, οι οποίοι νέμονταν όλη την περιοχή Λιγοψάς, καθώς και την περιοχή των Αμπελιών και κάναν μεγάλες ζημιές οι τσοπαναράιοι, εκτός των δικών μας, που είχαν και Αρβανίτες και δεν άφηναν τίποτε από σύκα και σταφύλια. Επί πλέον, δε ενοχλούσαν και τις γυναίκες όταν πήγαιναν στα αμπέλια. Έβρισκαν τα σκυλιά δεμένα κάτω από τις συκιές και δεν τολμούσαν οι γυναίκες μόνες τους να πάνε στα αμπέλια.

Τους φώναζαν οι γυναίκες να πάρουν τα σκυλιά και αυτοί χλευάζαν εις βάρος τους οι μαμούντες και απαντούσαν: «Α, παλιοτσιφλάρια, ξέρω εγώ τι θέλεις εσύ».

Αυτά βεβαίως, τα έκαναν γνωστά στους άνδρες τους, οι οποίοι είχαν μαγαζιά στα Γιάννενα, ήτοι ο Κώστας Λάλος, ο Γιώργος Παπαναστάσης, ο Μήτσος Παπαναστάσης, ο Κώστας Τσέφος, ο Γιώργος Ζήκος, ο Μίχος Θεοχάρης, ο Γιώργος Γούμενος, ο Σπύρος Γούμενος, ο Γιάννης Κοντογιάννης, ο Χαράλαμπος Τζιάφος κ.λπ.

Μέσα απ' αυτή την αφορήτη κατάσταση αναγκάστηκαν να ιδρύσουν πρωτόκολλο τιμής, να ξεκινήσουν τον δικαστικό αγώνα όπερ και έγινε.

Οι τσελιγκάδες όμως, για να τους εκφοβίσουν άρχισαν να εμφανίζουν αντίποινα με πρώτο θύμα το βόδι του Νάκο Λία, ύστερα έβαλαν και έκαψαν την καλύβα του Μίχου Θεοχάρη και άλλες μικροζημιές.

Γιάννενα 18-1-1990

Αγαπητοί μου Συγχωρινοί και αγαπητό μου Φίλοι.

Τις θερμές μου ευχές για τον Καινούργιο Χρόνο και τα θερμά μου συλλυπητήρια στον αγαπητό μου Πάνο, για τον άδικο χαμό του μικρού Κωστάκη. Και ένα μεγάλο ευγε σε όλους, για την μεγαλειώδη απόφασή τους για την ιερή αυτή πράξη, να σώσουν συνανθρώπους μας.

Αγαπητοί μου φίλοι. Δεν βρίσκω λόγια να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μου κάνετε ζητώντας να σας γράψω και να σας βοηθήσω στο ωραίο σας έργο για την εφημερίδα μας.

Μην ξεχνάτε ότι εσείς οι ίδιοι μου κόψατε τα φτερά και μου δώσατε το δικαίωμα να μην σας ξαναγράψω και ούτε θα νάγραφα. Και αυτό το κάνω για να μη θεωρηθώ ακατάδεκτος, πράγμα που εγώ δεν είμαι και ούτε θα σας ξαναγράψω εάν δεν μάθω το φίλο που με αγαπά τόσο πολύ.

Εγώ είμαι εκείνος που πρώτος έγραφα και συνεχάρημι τόσο τον αγαπητό μου και αξεχάστο φίλο τον Σπύρο Γούναρη, που πρώτος συνέλαβε την ιδέα για τη έκδοση της εφημερίδας μας και στον αγαπητό μου επίσης, Πάνο το Μόνο, τον ακούραστο αυτό φίλο και γαμπρό του χωριού μας που μας γράφει τόσα ωραία πράγματα. Παλιά και καινούργια και μας θυμίζει παλιές αναμνήσεις, για τα προσωπικά μας πρόσωπα που χάθηκαν.

Και είναι άξιος επαίνου και να γιατί είμαι σε θέση να ξέρω τι ακριβώς χρειάζεται για να βγει μια εφημερίδα. Και ο ίδιος με μεγάλη όρεξη τρέχει και ξετρυπώνει τα πάντα.

Και τώρα, αγαπητοί μου φίλοι, ας έρθουμε στο θέμα το δικό μου.

Εγώ δεν έχω κανένα παράπονο από σας, και ούτε έβλαψα κανέναν. Και μέχρι σήμερα, κάτι έκανα και γω με τις μικρές μου δυνάμεις για το χωριό μας. Και απορώ γιατί να μου φερθούν έτσι.

Ας έρθουμε στην ουσία του θέματος. Πρόπερι το Δεκαπενταύγουστο, στο πανηγύρι του χωριού μας έγραφα γύρω από τη μεγαλειώδη επιτυχία του χωριού μας και χωρίς να θίγω κανέναν, και όλους με τη σειρά ποιοι βοήθησαν. Και πρώτα απ' όλους τον αγα-

Πρόεδρο Κοινότητας ήταν ο μακαρίτης Αυγέρης Θεοχάρης, σοβάρος και σώφρων άνθρωπος. Ο Σύλλογος όμως ύστερα από αυτά τα γεγονότα δεν ήθελε καθόλου, και αποζημίωσε τους παθόντες και ξεκίνησαν εις την Ζίτσαν τα προσωρινά μέτρα, με σκοπό να τους αποθήσουν από την περιοχή αμπελιών (Στράλλια) και να περιορισθούν να βοσκήσουν Μεγαπλάι, Μπινιάγια, Κέδρα, όπως και το πέτυχαν.

Κατόπιν αποφάσεως των προσωρινών μέτρων -μάρτυρα δεν μπόρεσαν να βρουν κανέναν από το χωριό οι τσελιγκάδες έφεραν έναν χασάπη από τα Γιάννενα, ονόματι Μάτσας Εβραίος. Και τότε, οι ξεκουστοί γλεντζέδες έβγαλαν το τραγούδι: «Μας έφεραν για μάρτυρα το Ματς τον ουβρίο, το Ματς τον κασιδιάρη από το Κουρμανιό...» και συνέχισαν: «Κερασιά Στράλλια Μεσοβούνι δεν ξαναλαλάει κουδούνι».

Για να παρουσιάσουν δε στοιχεία στο δικαστήριο, πυροβόλησαν οι ίδιοι το Μίχο Κωστόυλα, εκ του πλησίον στο πόδι, αφού έβαλαν ένα παγούρι με νερό. Αλλά αυτό απεδείχθη στο δικαστήριο ότι ήταν τέχνασμα και είπαν αυτοί ότι τους πυροβόλησε ο Πρόεδρος Αυγέρης.

Έτσι, αυτή η υπόθεση πήρε αίσιο τέλος. Τους κοινοποίησαν δε την απόφαση του δικαστηρίου και μετέφεραν τα κοπάδια τους στην Μπινιάγια.

Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία και στο επόμενο φύλλο θα σας στείλω μερικά από τα ανέκδοτα του αείμνηστου ΡΑΣ ΜΑΣΘΡ, Μασούρα.

Σας χαιρετώ όλους.

Με εκτίμηση

Νικ. Τζιάφος

πητάς μας Λευτέρη που σαν Πρόεδρος της Αδελφότητας, πρόσφερε και προσφέρει πολλά. Και ακούραστα έκανε πολλά για το χωριό μας. Και χάρις σ' αυτόν, η Αδελφότητά μας έχει λαμπρές επιτυχίες και ταυτόχρονα, για την πρώτη εκείνη επιτυχία, τη μεγαλύτερη προσφορά που ωφελεται σ' αυτόν, χωρίς να θέλω να θίγω κανέναν, γιατί όλοι βοήθησαν.

Και κοντά σ' αυτόν, ο Σωτήρης ο Κοντογιάννης ως πρόεδρος του Συλλόγου, τρίτος ο Γραβάνης ο Κώστας σαν πρόεδρος του χωριού μας, ο οποίος έλεγα και λέγω ότι εργάζεται πολύ ωραία και τρέχει να εξεπερτήσει τον καθένα, χωρίς να δημιουργηθεί κανένας παράπονος. Και μπορώ να πω ότι είναι ο καλύτερος από όλους τους προέδρους του χωριού μας. Πλην του Θωμά του Μακρή, ο οποίος ήταν ο ικανότερος από όλους τους προέδρους της Κοινότητας της Ηπείρου. Και κοντά σ' αυτούς όλοι οι φορείς του χωριού μας.

Το γράμμα αυτό το έστειλα στο γραφείο σας και εσείς, σαν καλοί και για να με ευχαριστήσετε, μου το επιστρέψατε. Και εγώ κατ' αρχήν δεν το θεωρήσα σοβαρό και το ξανάστειλα, αφού το έβαλα σε καινούργιο φάκελο άθικτο.

Δυστυχώς, περίμενα να ιδώ κάτι γραμμένο για μένα. Ούτε λέξη. Φωνή βωώντος εν τη ερήμω. Και θέλω τώρα να μου πείτε εάν έχω δίκιο ή όχι. Και όσο για την πράξη, τη θεωρώ θλιβερή, ανάξια και μικροπρεπή. Ποτέ ένας λογικός άνθρωπος δεν θάφτανε σ' αυτό το σημείο.

Ευτυχώς για μένα, παρά την ηλικία μου, των 84 ετών, έχω άρτια την πνευματική μου διαύγεια σαν το Μπαναρσούν, το μεγαλύτερο δημιουργό της Αγγλίας, που παρήγαγε τα 92 του χρόνια, πήγαν να αλλάξουν την πίστη και αυτός ατάραχος ξεψύχησε χωρίς να πετύχουν αυτό που ήθελαν.

Σας έγραψα και στο πρώτο μου γράμμα ότι τα γράμματά μου είναι λίγα και διαβάζοντας έμαθα λίγα πράγματα να μπορώ τουλάχιστον να προστατεύω τον εαυτό μου. Διότι, εκτός τα ωραία που γράφετε και τη λέξη τέλειο. Επιτρέψτε μου να διαφωνήσω μαζί σας. Το τέλειο είναι φίλοι μου αλληληπρό

Στο διάβα του χρόνου

Συζήτηση στην πλατεία του χωριού σε κάποιο πανηγύρι. Διακρίνονται με τη σειρά: Νικόλαος Τζιάφος, ο τότε πρόεδρος του χωριού Μιχαήλ Παπαναστασίου, ο τότε γραμματέας Κωνίνος Μητσόπουλος, ο Ελευθ. Μαντζίκας, ο Λεωνίδας Πατραμάνης και ο Βασίλειος Παπαναστασίου

ΠΟΙΗΜΑ
της ΔΕΣΠΩΣ ΚΑΡΒΕΛΗ
Γενέθλια

Αστέρι εσύ μικρό της χαράνης
το σύννεφο γέλας και ξεπροβάλεις. Και
γίνεσαι πανόριο πως της χρυσανής,
τώρα που την πορφύρα σου θα βάλεις.

Τη μέρα ηλιοφάνιστη κι ελπιδοφόρα,
στις αγκαλιές που σε κρατήσαν με
χαρά να φέρεσαι, κι αν μας χτυπήσει
κάποια μπόρα, θα 'ρθείς εσύ με της
αγάπης τα φτερά.

Έτσι, γερά τα πόδια του να τρίβουν
στη γη, όδε διαβαίνεις και πατάς κι οι
σκέψεις σου, τους ουρανοὺς ν'
αγγίζουν βουνοκορφές κι αητούς να
χαιρετάς.

Η ομορφιά να δίνει με τη φρονιμάδα
κι η δύναμη το φόβο να νικάει.
Ξανθόμαλλη παιδούλα εσύ, λευκή
λαμπάδα η βελουδένια σου ματιά,
μαγνήτης που τραβάει.

Το ψεγάκι σου τ' αθά το σκατό
- Έλα παπού... να δεις πώς βέχει,
βέχει!!! Και τον σηκώνεις
παιγνιδιάρικο τρελό κι ευθύς αυτός
στο παραθύρι τρέχει.

Κι εσύ, με καυκάσματα και μάτια
πονηρά στην πολυλογία του
μαχουρίκι καθίζεις.
- Βέχει παπού, πο πο τι δυνατάά
και κάνεις τώρα εσύ πως ροχαλίζει...

Μικρό μας σκανταλιάρικο παιδάκι
τρία χρονάκια έχεις μονάκι κι όμως
δουλεύει θαυμαστά το μυαλουδάκι.
Να τα εκατοστήσεις, μ' όλα τ' αγαθά.

και όλα είναι σχετικά, σύμφωνα με
τη θεωρία του μεγάλου Φυσικομαθηματικού, του Γερμανοεβραίου Αϊνστάιν.

Και έμαθα ακόμη απ' τη σχολή που πέρασα να ξεχωρίζω το καλό από το κακό. Δεν σας λέγω ποια είναι η σχολή μου, γιατί σέβομαι τις αρχές σας και επειδή το λέτε πάντα τα χρώματα. Γι' αυτό σας παρακαλώ ρίξτε και καμιά ματιά και σε καμιά άλλη εφημερίδα, από άλλες Αδελφότητες και συγκεκριμένα, στα ΕΚΚΛΗΣΟΧΡΟΠΤΙΚΑ ΝΕΑ και εκεί θα ιδείτε τι γράφει ένας αρτεργάτης για την απεργία του 1919 που έκαμαν τότε οι αρτεργάτες. Και γράφουν την πραγματική κατάσταση που υπήρχε τότε και εκεί θα ιδείτε πού βρίσκονταν ο κόσμος τότε και πού βρίσκονται σήμερα. Και αυτοί τάγραψαν όλα χωρίς να φοβηθούν στα χρώματα τα δικά σας. Και εκείνο που θα μάθετε από το Μπαπαλιά το περιφρονήμένο είναι τούτο. Ο κόσμος θα πάει μπροστά και κανείς δεν είναι σε θέση να αντιστρέψει το ρουν της Ιστορίας και τον ρουν της εξελίξεως. Και οι ραγδαίες εξελίξεις που γίνονται σήμερα με το σεισμό του Γκορμπασόφ.

Ξέφυγα και σας ζητώ συγγνώμη. Είμαι σε θέση να γεμίσω την κόλα και να μη φτάνει. Δεν το κάνω. Γι' αυτό θα σας παρακαλέσω πολύ και ιδιαίτερα τον φίλο μου τον Πάνο τον αρχισυντάκτη της εφημερίδας, αν μπορεί να τα γράψει όλα χωρίς να βάλει ψαλίδι. Θα ευχαριστηθώ πολύ και θα του χρωστάω μεγάλο ευγνωμοσύνη.

Και συγχώρεστε με για την ανορθογραφία. Τα γράμματά τάζα στα κατσίκια. Αυτή ήταν η κληρονομιά του πατέρα μου και ένα πεντακοσάριο για να με αποκληρώσει.

Τελειώνοντας σας ξαναχαιρετώ με αγάπη και με μεγάλη εκτίμηση
Μπαμπαλιάς

Λιγοψινοί στην Αθήνα το έτος 1935. Από αριστερά: Ζαφείρης Δημήτριος, Τζίκης Σπυρίδων, Μήτσος Αντώνιος ή Βράκας, Τσέφος Βασίλειος, Μιχαήλ της Χαράλαμπος, Τσάμης Απόστολος.

Λιγοψινοί στην Ξενιτιά, εδώ και κάμποσα χρόνια. Από αριστερά: Κλείτσας, Μπότσιος, Σιώκας, Καπέρδος, Κυρίου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1990
ΣΤΑ ΓΥΡΩ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Εδώ σημειώνουμε μετά το όνομα του χωριού, το πρώτο νούμερο είναι η Ν.Δ., το δεύτερο το ΠΑΣΟΚ και το τρίτο ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ

ΛΙΓΟΨΑ	106 - 138 - 58
ΖΙΤΣΑ	438 - 370 - 206
ΒΑΤΑΤΑΔΕΣ	37 - 33 - 3
ΒΛΑΧΑΤΑΝΟ	43 - 74 - 21
ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ	122 - 308 - 181
ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ	29 - 47 - 22

«ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»
ΜΕ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΚΑΘΕ ΔΙΜΗΝΟ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ

(συνέχεια από τη σελ. 2)

μύρισε η χαρά, ανάσαινε.

—Κοίτα κουκλίτσα μου, κι έβγαλε μια χούφτα κέρματα. Τα λίχνισε κι ακούστηκε ο αχός τους. Τι γλυκός αυτός ο ήχος. Πώς μας γαρφαλάει τα μέσα μας. Κι άλλη χούφτα... γιόμισε ο τόπος.

—Ούι, ούι, τι έχει μαζώσει! Πού τα βρήκε;... πού τα βρήκε όλα αυτά; Απ' τη χούφτα έβγαλε και το μικρό πορτοφολάκι. Το κράτησε ψηλά, το κοίταξε με θαυμασμό, γέλασε, έπαιξε τα βλέφαρα...

—'Αι, άι, άι..., ανάσαινε η γιαγιά! Το πορτοφολάκι μου! Το πορτοφολάκι μου!! Πόσο καιρό το ψάχνω και δεν το βρίσκω. Και τώρα το βλέπω στα χέρια της εγγονής; Κι όσες φορές τη ρώτησα: Μήν είδες, κορούλα μου, το μαύρο το πορτοφολάκι μου; Μην το πήρες να παίξεις; Εκείνη μ' απαντούσε αδιάφορα:

—'Οχι, γιαγιάκα..., κι έφευγε τρεχάλα για να μην την ξαναρωτήσω και την κοιτάζω στα μάτια. Πάνω κάτω τα χείλη της γιαγιάς, μασουλούσαν τα λόγια και τα χέρια έτρεμαν. Το χεράκι της Πέπης, κρατούσε με λαχτάρα το πέτινο πορτοφολάκι, που φύλαγε της μικρής της καρδιάς το μεγάλο καμμό. Τ' άνοιξε με δύναμη και λευτερώθηκαν τα τσιτωμένα χαρτονομίσματα. —Πο, πο!! λεφτά! Άλλο πράμα κοτού! Αχ!!!, το διαβολάκι!! Η φωνή της αγωνιζόταν να βγει, μα το τρεμάμενο χέρι χούφτιασε το στόμα και την έπνιξε. Εκείνη, τα ξεδίπλωνε σιγά σιγά και τα αράδιασε με τη σειρά κατά πώς ήταν τα χρώματα: πενήντάρικα, κατοστάρικα κι ένα χιλιάρικο!

—Βρε, βρε, τι κομπόδεμα έμασε αυτό το νιάνιαιο!! Πόσο καιρό τα μαζεύει; Σταυροκοπήθηκε, άι..., κι ανασταίναζε. Τι κρύβει ο άνθρωπος, από την κούνα του ακόμα. «Εσύ, λοιπόν, μαζωχτούρα μου!! και γέλασε κι ομόρφηνε το πρόσωπο της γιαγιάς, εσύ..., εσύ ξεαφρίζεις το κουτί με τα φιλά; Αυτό έκανες όταν σ' είδα εκεί στον κομό... και τάκρυψες στις χούφτες σου; Και το χιλιάρικο πού το βρήκες; Σάμπως το είχα στο πορτοφολάκι. Δεν καλοθυμάμαι... Θάχει καιρό που τα μαζεύει και δεν την πήραμε κανέναν χαμπάρι. Ποιος το ξέρει τι θέλει ν' αγοράσει. Κάτι έχει αυτή στο νου της. Τι λαχταράει η ψυχή σου κοριτσάκι μου; Τι θάμπωσε τα μάτια σου; Εγώ, σου κάνω όλα τα χατήρια. Δεν θέλω να νιώθεις την ορφάνια. Και φουστάνια λουλουδάτα, και παπούτσια με λουράκι και κόκκινο σκουφί με φούντα... Απ' όλα σου πήρα. Ας είναι καλά η σύνταξή μου. Για σένα την έχω. Σε καμαρώνω για το ξύπνιο μυαλουδάκι σου. Για το θάρρος και τη σελτάδα. Όταν λες: «Εγώ θα πάω! Εγώ μπορώ! Εγώ δεν φοβάμαι την νύχτα!» Έχει γενναϊότητα κι ομορφιά η ψυχή σου. Έχει περηφάνεια το βλέμμα σου. Αυτά με κάνουν να σ' αγαπάω και να βαρύνω μαζί. Ό,τι μου ζητάς -πότε με μαργαρίτες και πότε με αγριάδες, δεν σου χαλώ χατήρι. Μόνο να μην είναι άσχημα πράγματα κι αταίριαστα. Ήθελες να σ' αγοράσω εκείνα τα χαϊμαλιά, που τα βάζουν στ' αλόγα στα πανηγύρια... Σου γυάλισαν οι θαλασιές οι χάντρες, κι ήθελες να κρεμάσεις κι εσύ στο λαιμό σου. Δεν ήξερες από τέτοια πράματα. Μα όταν έμαθες..., κρυφογέλασες και τα μάλωσες...

—Αστεία τα είπα..., καλέ γιαγιά... κι εσύ τα πίστεψες. Εγώ... είμαι να φοράω τέτοια κολιέ; Με κοίταζες λοξά, κουνώντας πάνω κάτω το κεφαλάκι σου...

συνεχίζεται

Το Κάτω Πωγώνι

(συνέχεια από τη σελ. 1)

για το αρχείο της εφημερίδας. Δίπλα, ο ξενώνας της Αδελφότητας. Και πιο δίπλα, το μεγάλο κτίριο, προσφορά του ιδρύματος Κατσέλη, για τεχνική σχολή, που ποτέ δεν λειτούργησε. Τώρα μετατρέπεται σε ξενώνα ο πάνω όροφος, με δαπάνη του ιδρύματος.

Μα να, στην μοναξιά μας, μας πλησιάζει κάποιος. Ήταν ο Φίλιππος Σόβρας που βρέθηκε για λίγες μέρες στην Βραστοβά. Κουβεντιάσαμε για λίγο. Τα προσωπικά και τα κοινά: «Πάρτε καμιά φωτογραφία και γράψτε για το χωριό μας», μας είπε ο Φίλιππος. Μας σύστησε να φωτογραφίσουμε και το κτίριο του Σχολείου με το καμπανάκι. Μνημείο του οικισμού μια και έχει αρκετά χρόνια που δεν λειτουργεί. Βραστοβά, Μάρτη 14 κάτοικοι περίπου 20. Πιο πάνω, φαίνεται η Λάβδανη, η Πάνω Λάβδανη. Όπως μας είπε ο Φίλιππος, οι κάτοικοι της τώρα δεν ξεπερνούν τους 15.

Συνεχίζουμε το οδοιπορικό με σφιγμένη την καρδιά. Ωραία σπίτια, κλειστά και τα τζάκια σβησμένα. Ο δρόμος όλο στροφές, βασανιστικός για το αυτοκίνητο. Πιο κάτω, σε μια στροφή, κάνουμε μια στάση. Μια σύντομη επίσκεψη στον Χρήστο Φέτα, παλιό πρόεδρο. Από τότε η γνωριμία μας και η συνεργασία. Την ανανεώσαμε τώρα μ' ένα τσίπουρο και φιλική κουβέντα. Μόνος εκεί με την συντροφιά του. Φρόντιζε για τα ξύλα του. Μόνος του και στην μικρή γειτονιά από δυο - τρεις κτηνοτρόφους. Από ζωντανά κρατάει δύο γίδια που κι αυτά τάχει χαμένα τρεις μέρες. Περνάει τον καιρό του ήσυχια, συντροφιά με την τηλεόραση και παρηγοριά το τηλέφωνο.

Φεύγουμε με την χαρά της συνάντησης και κατηφορίζουμε τον δύσκολο δρόμο. Πιο κάτω, σταματάμε δύο γραφικά τοξωτά γεφυράκια, καλοσυντηρημένα με την φροντίδα της Κοινότητας. Κατάλοιπα μιας άλλης εποχής. Ηλικίας μεγαλύτερης από 100 χρόνια. Σε λίγο φτάνουμε στο κέντρο της Κάτω Λάβδανης.

Είναι το τηλεφωνείο με τον αφοσιωμένο Φάνη Παπαγεωργίου και το... «σούπερ μάρκετ» του οικισμού. Τριάντα χρόνια κρατάει εκεί το τηλέφωνο του οικισμού ο Φάνης. Αλλά γι' αυτό αξίζει ένα άλλο σημείωμά μας. Τα πιο κοντινά σπίτια στα 300 μέτρα. Απέναντι, στη ρίζα της Μουργκάνας δυο - τρία σπίτια, σαν παπαρούνες μέσα στο πράσινο του πουρναριού και της αριάς. Κάτοικοι περίπου 20.

Πάμε για μια σύντομη επίσκεψη στον φίλο Σταύρο Οικονόμου και μένουμε εκεί αιχμάλωτοι για τρεις ώρες στην φιλόξενη γωνιά του Σταύρου και της Χρυσούλας, με ένα γεύμα και πολλή κουβέντα. Γύρω ο «παράδεισος» του Σταύρου με τις καλλιέργειες. Τα λουλούδια και τα θερμοκήπια με τις πορτοκαλιές. Ένα μοντέλο για

συνταξιούχους και οικολόγους. Θα του αφιερώσουμε ένα ειδικό ρεπορτάζ.

Φεύγουμε με την γλυκιά γεύση της φιλοξενίας. Μια σύντομη στάση στο σπίτι του προέδρου κ. Ι. Μπότση. Ακατάλληλη η ώρα. Τον βρίσκουμε να βλέπει τηλεόραση. Μια γρήγορη ενημέρωση για την κοινότητα. Πρώτο πρόβλημα ο δρόμος και μόνο ο δρόμος. Οι άνθρωποι που ζουν εδώ, που κρατούν αναμμένα τα τζάκια τους, νοιώθουν την απομόνωση και ξέρουν πόσο αναγκαίος είναι ο δρόμος. Γι' αυτό πρότειναν στην Νομαρχία να επιβαρυνθούν οι ίδιοι με την κατασκευή μερικών μικρών οχετών για να είναι βατός ο δρόμος. Η μελέτη έγινε. Περιμένουν την εκδήλωση της κρατικής στοργής και κοινωνικής συμπαράστασης. Πρακτικός ο πρόεδρος, ξέρει να ζητάει τα απαραίτητα. Τα υπόλοιπα έχουν τη σειρά τους.

Φεύγουμε με τον καλό λόγο του Προέδρου, που φτάσαμε την «δημοσιογραφική» αποστολή στο Κάτω Πωγώνι. Το πιο χαμηλό σημείο του Πωγωνίου. Υψόμετρο 250 μέτρα. Τρέχουμε δίπλα στην ποταμιά. Περνάμε τα καρβουνιάκια και στρίβουμε για την Αγία Μαρίνα. Μια πλαγιά διάσπαρτη από αραϊά σπίτια. Κι ανεβαίνουμε συνεχώς στροφές για να φτάσουμε στο «Κέντρο» του οικισμού. Το κοινοτικό γραφείο, το μνημείο και δύο μαγαζιά καφεενεία. Του Μπούταλη και του Γκουζιούτα. Βρίσκουμε ανοιχτό το πρώτο και παραγγέλνουμε καφέ. Σε λίγο γινόμαστε 4-5. Έρχεται κι ο πρόεδρος κ. Δ. Πρέντος. Η κουβέντα εφ' όλης της ύλης του χωριού.

Κυρίαρχο θέμα το νερό. Το μόνο χωριό που δεν έχει νερό σε όλα τα σπίτια. Περιμένουν και τα νέα τηλέφωνα. Κι ο δρόμος πρέπει, κάποτε, να γίνει. Μόνιμοι κάτοικοι αυτήν την εποχή, 80. Παιδιά δεν υπάρχουν. Ακούμε και τις εντυπώσεις του προέδρου από την πρόσφατη επίσκεψη στην Αλβανία και την 15ήμερη παραμονή του στην γειτονική Κοσοβίτσα. Το χωρισμένο χωριό. Μισοί στην Αγία Μαρίνα κι άλλοι μισοί στην Κοσοβίτσα. Οικογένειες χωρισμένες. Κουβέντα με πόνο και με μια δόση ελπίδας πως σύντομα η επικοινωνία θα γίνει ευκολότερη και πυκνότερη. Για να γνωριστούν οι συγγενείς. Αντικρύζουμε τον κάμπο της Δερόπολης μέχρι εκεί που χάνεται η ματιά.

Αλλά η ώρα περνάει. Ο ήλιος έγειρε κι έχουμε ακόμη δρόμο. Με πολύ σύντομες στάσεις στην Καστανή για καφέ, στον φίλο πρόεδρο Δημήτρη Παπαγιάννη και στην Χαραυγή στον πάντα χαμογελαστό και θερμό Δημ. Πάρταλη, πιάσαμε... ασφάλτο για την επιστροφή από Κτίσματα και Χάνι Δελβινάκι.

Καθώς η νύχτα μας έπιασε σχολιάσαμε με τον Βασίλη τις εντυπώσεις της μέρας. Χρειάζεται πολλή δύναμη θέλησης και αγάπης για να μένεις σ' αυτά τα μέρη στην ε-

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΩΛΗΝΑΣ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΑΝΝΗ

ΠΙΕΤΖΕΤΑΚΙΣ, κατόπιν ενεργειών της Αδελφότητός μας. Κατά μήκος της σωλήνας θα τοποθετηθούν κρουνοί 2-3, για περιπτώσεις βλάβης. Επίσης, θα τοποθετηθεί και πυροσβεστικός κρουνός για ασφάλεια του δάσους, της Εκκλησίας και κάποιων βρύση. Ήδη η σωλήνα μήκους 804 μ. βρίσκεται στις αποθήκες Συν/σμού της Λιγοψάς.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας, σε πρόσφατη συνεδρίαση πήρε απόφαση να τοποθετήσει με έξοδα της Αδελφότητας τη Σωλήνα μήκους 800 μέτρων περίπου στον Αγιάννη.

Όπως έγινε γνωστό από το προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, η σωλήνα προσφέρθηκε σχεδόν δωρεάν από την Α.Ε.

Το ξωκλήσι 'Αγίας Ιωάννης Λιγοψάς (Φωτογρ. Π.Μ.)

ΑΠΟΝΟΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ στις 16-4-90

Φοιτητές:

1. Παπαπέτρου Άννα
2. Λαδοπούλου Σταυρούλα
3. Ζηκοβέλης Βασίλειος

Μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου

1. Τζιάφου Ελένη
2. Σιχλιμύρη Παναγιώτα
3. Γκόγκου Ανδρονίκη
4. Πατραμάνη Ανθούλα
5. Πανδής Κυριακή
6. Τσέφος Δημήτριος
7. Κατσιαμπούκας Γεώργ.

Οι παραπάνω φοιτητές και μα-

τιμωθόριο γραμμή. Και είναι στο χρέος της Πολιτείας να εξασφαλίσουν τα βασικά που λείπουν. Το νερό και τον δρόμο. Μαζί μ' αυτά και κάποια βελτίωση στην επικοινωνία, στη συγκοινωνία, στη ραδιοτηλεόραση. Είναι βέβαια μόνο ηλκιωμένοι και συνταξιούχοι. Αλλά κι εδώ χρειάζονται την εκδήλωση της στοργής της Πολιτείας. Πικρή η γεύση από το οδοιπορικό μας αλλά και θαυμασμός, ανάμικτος με την υπόσχεση να ξαναπάμε στους φίλους που αφήσαμε εκεί και στις καινούργιες γνωριμίες μας.

ΚΩΝ. ΧΡ. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ
Μάρτης 1990

ΑΓΑΘΟΕΡΓΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Στο φύλλο 3 της εφημερίδας μας «ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ», ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 88 γράψαμε ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ ΑΓΑΘΟΕΡΓΗΜΑΤΩΝ από το βιβλίο του Ι. Λαμπρίδη, εκδόσεως του 1880 και συγκεκριμένα, ό,τι αφορούσε το χωριό μας, τη Λιγοψά που θεωρούμε σκόπιμο, αλλά και επίκαιρο να το δημοσιεύσουμε εκ νέου. Γράφει, λοιπόν, ο Ι. Λαμπρίδης:

1) ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΔΩΡΗΤΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΛΙΓΟΨΑ Ο Ιερομόναχος Ιωσήφ Μαντζίκας (πρόγονος οικογεν. Μαντζίκας), κατέλειπε (1835) υπέρ του Σχολείου κελλίον, όπερ διασκευασθέν βραδύτερον παρά της Κοινότητος αποφέρει γρ. 742.

2) Στο αυτό ΧΩΡΙΟΝ ΛΙΓΟΨΑ Ο Σιπαχής Σινάν ανόρυξε προ αμνημονεύτων χρόνων δι' 800 γρ. φρέαρ εν τω μέσω του χωριού. Ο δε εν Ιωαννίνους Γεώργιος Τσερεπάκος (1872) εδαπάνησε λ. Θθ. 50 προς διοχέτευσιν ύδατος και κατασκευήν κρήνης εξ ης και εκ του χωριού Γαβρισούς εν ώρα θέρους υδρεύονται.

ΝΕΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Διαβάζουμε σε συνέχειες, στο περιοδικό «Ηπειρωτική Εστία Ιωαννίνων» μια αξιόλογη ιστορική μελέτη του συμπατριώτη μας ΠΑΝΟΥ ΔΗΜ. ΤΖΙΟΒΑ, προϊσταμένου ΟΤΕ Ζίτσης με τίτλο: «Ο ΠΗΛΙΟ ΓΟΥΣΗΣ - Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ».

Σύντομα, όπως μαθαίνουμε, θα κυκλοφορήσει σε αυτοτελές βιβλίο.

Ας αναμένουμε να ιδούμε την αξιόλογη καθ' όλα έρευνα του αγαπητού συμπατριώτη μας, λογοτέχνη και ιστορικού, Πάνου Τζιόβα.

Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑΝ

Ο Πρόεδρος και ιδρυτής της Αδελφότητός μας κ. ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΜΑΝΤΖΙΚΑΣ, θέλησε να μας γνωστοποιήσει την παραίτησή του από την προεδρία της Αδελφότητός μας, στην εκδήλωση της δεύτερης μέρας του Πάσχα στο χωριό και στην κατάμεστη αίθουσα του Σχολείου.

Ο λόγος περί παραίτησής του Α. Μ. έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία ανάμεσα στους παρευρισκόμενους Λιγοψινούς. Το τι επακολούθησε δεν μολογιέται.

Τόσο ο πρόεδρος του χωριού, κ. Γραβάνης, ο παπα - Ανδρέας Γκόγκος, ο πρό-

εδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου, κ. Β. Σιχλιμύρης, και όλοι όσοι ήταν στην αίθουσα, σηκώθηκαν επάνω και κάλεσαν τον αγαπητό καθ' όλα συγχωριανό τους, (τον μεγάλο Ευεργέτη της Λιγοψάς), να ανακαλέσει την απόφασή του.

Έτσι, στη επιμονή απάντων των Λιγοψινών, ο κ. Λευτέρης Μαντζίκας -μετά μεγάλης μας χαράς- ανακάλεσε την απόφασή του για να παρασυσθεί, στη συνέχεια, από τους χωριανούς και φίλους του στο χορό και να συνεχιστεί το γλέντι. Γλέντι του παλιού καιρού.

Και του χρόνου λοιπόν, στην εκδήλωση της αγάπης.

Ο πρόεδρος και ιδρυτής Λευτέρης Μαντζίκας στον πρώτο χορό της Αδελφότητας το έτος 1959. Δεύτερος από αριστερά ο εείμν. στρατηγός Ιωάννης Βογός και τρίτος ο Δημ. Δήμος κ.α.π.

Λιγοψινοί της διασποράς

Κώστας Κατσιαμπούκας

Του συνεργάτου μας
κ. Ε. ΚΛΕΙΤΣΑ

Ένας προσφιλής χωριανός μας, που από αρκετά χρόνια ζει στη μακρινή Αυστραλία, ο Κώστας Κατσιαμπούκας, εδώ και κάμποσο καιρό έγινε συνδρομητής της εφημερίδας μας.

Η μεγάλη του αυτή επιθυμία μετατράπηκε σε απέραντη χαρά, διότι, παρ' όλο ότι τον χωρίζει η μεγάλη γεωγραφική απόσταση από το πατρίο έδαφος, εν τούτοις, μέσω της εφη-

μερίδας, ζει και αναπνέει στον παλμό των γεγονότων του χωριού μας.

Εις ένδειξη ευχαρίστησης και αγάπης προς «ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ», μας έστειλε το ποσό των 6.000 (έξι χιλιάδων δραχμών).

Κι εμείς με τη σειρά μας τον ευχαριστούμε θερμά και του ευχόμεθα υγεία, οικογενειακή ευτυχία και προκοπή.

Λιγοψινοί σε κάποια Πρωτομαγιά στη Λιγοψά και σε γερό φαγοπότι

Μπαρδού ... Δραχμά ε-
φημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ
ΤΗΣ ΛΙΓΟΨΑΣ».